

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ในด้านวัตถุประสงค์การใช้ ประเภททรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ ประเภทบริการของห้องสมุดที่ใช้ วิธีการที่ใช้สืบค้นสารสนเทศ ความถี่ในการใช้ ช่วงเวลาในการใช้ ภาษาของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ชั้นปี 2 ถึงชั้นปี 4 จำนวน 252 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 252 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเรียนรู้วิชาการใช้ห้องสมุดหรือวิชาการรู้สารสนเทศ และมีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยมีประสบการณ์การใช้ห้องสมุด การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มากกว่า 8 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 96.4 เข้าใช้ห้องสมุดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาคือ การทำรายงานที่อาจารย์มอบหมาย และนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุดจากการศึกษาด้วยตนเอง ประเภททรัพยากรสารสนเทศที่ใช้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ตำราประกอบการเรียน ประเภทบริการของห้องสมุดที่นักศึกษาใช้คือ บริการยืม-คืนตำราประกอบการเรียน วิธีการที่นักศึกษาใช้สืบค้นสารสนเทศ คือ เดินดูที่ชั้น ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดพบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน ช่วงเวลาในการใช้ห้องสมุด คือ วันจันทร์-วันศุกร์ (เวลาว่างระหว่างรอเข้าเรียน) ส่วนภาษาของทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ ภาษาไทย

ปัญหาในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษา พบว่า ปัญหาในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านการบริการที่เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลข้อบ่งชี้ และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นรายการบรรณานุกรมออนไลน์ (OPAC) มีไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เสนอแนะให้ห้องสมุดเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้ คือ ห้องสมุดควรเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการ ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละสาขาวิชาเพิ่มมากขึ้นและควรมีตำราประกอบการเรียนที่ทันสมัย ควรจัดทำสื่อแนะนำการใช้ห้องสมุดในรูปแบบต่างๆ ควรเพิ่มพื้นที่สำหรับให้บริการ และควรจัดให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับการให้บริการที่ดี และมนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ

The objective of this exploratory research was to study the library use of Khon Kaen University's undergraduate students at Nong Khai Campus in terms of use purposes, types of information resources utilized, types of library services used, method of information search, frequency of use, periods of use, languages of information resources, searched problems encountered and suggestions regarding library use.

The tool used in data collection was a questionnaire. The samples of population for the research consisted of 252 second to fourth year students at Nong Khai Campus. All 252 copies were returned by respondents, thus 100 percent return rate. Data analysis was done with the SPSS/PC+. The results showed that most of these students studied the use of library or information literacy and had more than 8 years of basic knowledge and experiences of computer and internet use. Most students, 96.4 percent, used the library academically to do teacher's report assignments, and most gained knowledge of library use through self-study. The kind of information resources most frequently used was textbooks. Notably, this was provided through the circulation services. The main method of information search among the students was to look at the shelves. Student's frequency of use was not certain; periods of use were from Mondays to Fridays (free time before class). Most students used Thai information resources.

There were some problems of library use encountered by the students, but most of those problems were minor. The more pressing ones had to do with online services, originated from not having enough computers available for students on the first place. Quite often, the library's computer system was down or was out of order, thus impairing the use of Online Public Access Cataloging (OPAC).

To rectify these problems, most students suggested that the library provide more computers. In addition, more updated text books should be made available to support the teaching of all subjects and classes. Furthermore, the library should provide media of some types to educate the students on how to use the library. Providing more space for services was deemed necessary. Finally, the library should have a regular staff development program to train and impart knowledge on information services to its personnel in order to provide more effective and courteous services to the users of the library.